

Motion till riksdagen 2008/09: MJ447

av **Lars-Arne Staxäng och Kent Olsson (m)**

Dumpad stridsgas

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om dumpad stridsgas i vårt närområde.

Motivering

Under andra världskrigets slutskede sänktes stora mängder stridsgas både i Östersjön och i Västerhavet. Tyskland hade fram till och under kriget byggt upp en mycket omfattande arsenal av kemiska stridsmedel som man inte ville skulle falla i fienders händer. En omfattande dumpning till havs av dessa stridsmedel inleddes därför under stort hemligmakeri. Den kaotiska situationen i Tyskland gjorde dock att mycket av den dokumentation kring dumpningen som torde ha funnits är spårlöst försvunnen.

Den kemiska ammunition som inte hann förstöras av de tyska stridskrafterna förstördes efter kriget av de allierade och Sovjetunionen. Initialt var tanken att man skulle dumpa dessa stridsmedel långt ute i Atlanten men en rad orsaker gjorde att dumpningen skedde närmare. De allierade dumpade framförallt i Skagerrack och Kattegatt medan ryssarna genomförde omfattande dumpning i Östersjön. De allierade sänkte vanligtvis hela fartyg lastade med stridsmedel medan ryssarna av tonnagebrist dumpade förslutna behållare direkt från däck, vilket ledde till stor utspridning i dumpningsområdena.

Helsingforskommissionen, Helcom, som arbetar med att skydda framförallt Östersjön mot miljöföroreningar har identifierat fem områden på havsbotten med dumpad stridsgas såsom sarin, tabun, fosgen med mera. Av dessa områden ligger ett sydost om Gotland, ett öster om Bornholm, ett i Lilla Bält, ett söder om Arendal samt ett väster om Måseskär. Det sistnämnda ligger bara 20 distansminuter från svenska Måseskär, vilket är skrämmande nära med tanke på vad som döljer sig på botten, endast på ca 200 meters djup.

Fel! Okänt namn på

Kring flera av dessa dumpningsplatser finns riskområden definierade, men så är inte fallet med dumpningsområdena söder om Arendal och väster om Måseskär. Risken för läckage är stor, och den blir större för varje år som dessa sänkta vrak, så kallade "gasfartyg", ligger och rostar på havets botten. Att det rör sig om en tickande miljöbomb råder inga tvivel om. Sverige måste nu agera, dels självständigt, dels tillsammans med övriga länder i Helcom.

Stockholm den 6 oktober 2008

Lars-Arne Staxäng (m)

Kent Olsson (m)